

Datum
20230629

Mottagare
Eolus

Kontaktuppgifter:
Mejl: annelie.rosell@pelagic.se
Mobil: 0725 808 186

Yttrande med anledning av avgränsningssamråd för den planerade vindkraftparken Aurum i Bottenhavet

Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder samtliga svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön samt ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön. Våra medlemmar står varje år för ca 90 procent av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter i detta avgränsningssamråd.

Eventuell beståndspåverkan

SPF:s främsta farhåga kopplad till en utbyggnad av havsbaserad vindkraft är dess eventuella negativa inverkan på fiskbestånden. Utan framtida välmående fiskbestånd finns ingen framtid för yrkesfiske. SPF anser därför att det är väsentligt att utreda planerade vindkraftparker inverkan på de fiskbestånd som upprätthåller sig i och kring berörda områden.

Enligt framtaget samrådsunderlag förväntas påverkan på marina naturvärden främst kunna uppstå under anläggnings- och avvecklingsfas. Det bör betonas att negativ påverkan på fiskbestånd även kan föreligga under driftfasen och då pratar vi om en period på flera årtionden. Vindkraftparker kan medföra bland annat ändrade strömmönster, kroniska lågfrekventa undervattensljud, vibrationer och elektromagnetiska fält runt strömkablar. Dessa faktorer kan i sin tur påverka fiskens beteenden, kanske framför allt vid reproduktion och när den vandrar. Detta är områden där mycket kunskap ännu saknas. SPF ser därför att det är av största vikt att dessa faktorer, och hur de kan påverka den marina faunan på alla nivåer såväl lokalt som mer regionalt, utreds mycket noggrant i kommande Miljökonsekvensbeskrivning (MKB:n). Det är dessutom av yttersta vikt att inse att olika fiskarter kan reagera olika och att en studie på t.ex. torsk eller ål inte kan översättas till att gälla för sill eller skarpsill.

SPF anser vidare att det är högst väsentligt att säkerställa att etableringen av vindkraftparken och nedläggningen av överföringskablar inte kommer att vara till skada för några lekområden för fisk. Enligt det underlag som vi tagit del av i samband med avgränsningssamrådet utgör havsplaneområde B108 ett fisklekområde och nuvarande havsplan anger att särskild hänsyn ska tas till detta naturvärde.

Farhågor kopplade till vätgasproduktion

Av samrådsunderlaget framgår att elen som alstras från den planerade vindkraftparken, helt eller delvis, kan komma att användas till att producera vätgas. Vätgasproduktion är en såvitt vi känner till en ännu i stort sett oprövad teknik till havs. Under tillverkningsprocessen uppstår biprodukter så som uppvärmt vatten från kylprocesser samt saltlake eller koncentrat från vattenreningsprocessen. Det framgår inte av samrådsunderlaget vilken temperatur som kylvattnet kommer ha som mest eller vilken salthalt saltlaken kommer ha, vilka volymer det rör sig om eller hur dessa biprodukter ska hanteras.

Hur dessa båda restprodukter ska hanteras och vilka effekter de kan få på lokala förhållanden och såväl fysikaliska som biologiska processer i havet behöver nogt gås igenom i kommande MKB. Salthaltsskiktningar, omblandning och primärproduktion är viktiga aspekter och det behöver tydligt redogöras för hur de kan komma att påverkas av utsläpp av varmvatten respektive saltlake (eller varm saltlake?). Även säkerhetsaspekter/riskanalys för en eventuell vätgasproduktion blir viktiga att belysa ytterligare i MKB:n.

Inverkan på tillträde till fiskeplatser

Utöver vår oro för vindkraftparkernas påverkan på bestånden är vi bekymrade över hur planerade vindkraftparker kommer att påverka yrkesfiskets tillträde till fiskevatten. I det samrådsunderlag som vi fått ta del av saknas helt information om förväntade effekter på yrkesfisket. Vi förväntar oss att kommande MKB kommer att inkludera denna analys. Det är då viktigt att se till en längre referensperiod eftersom fisket varierar över tid. Referensperioden bör minst vara 10-15 år men helst och rimligen lika lång tid som parken är tänkt att vara i drift, dvs 30-40 år. En analys av fisket måste också delas upp på olika typer av fisken (aktiva respektive passiva redskap, samt pelagiskt respektive demersalt fiske).

Kumulativa effekter

SPF ser med oro på det stora antalet befintliga och planerade vindkraftsetableringar i Bottenhavet samt Egentliga Östersjön och den kumulativa inverkan dessa kan få på miljön och fiskbestånden. SPF kräver att det görs en samlad analys av etablerade och planerade vindkraftparker kumulativa inverkan på ekosystemet och av framtida möjligheter till fiske i området innan beslut fattas om åtgärder och verksamhet som konkurrerar om utrymme. Det gäller i synnerhet för en verksamhet som är mer eller mindre permanent till sin natur så som en vindkraftpark. Vi anser att samtliga planerade parker i Bottenhavet och Egentliga Östersjön under tillståndsprocess ska inkluderas i denna analys och inte bara angränsande parker.

Annelie Rosell, SPF